



Funded by the  
Erasmus+ Programme  
of the European Union

**Team  
Up!**

# **Αναλυτικό Πρόγραμμα για την εκπαίδευση Εκπαιδευτών στον Εγγραμματισμό στα Μέσα**

Ο ρόλος και η εκφραστική αξία των Μέσων  
για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα

Συγγραφείς: Επικεφαλής ο ΚΑΡΠΟΣ, με την υποστήριξη των  
FORMA.Azione, ERIM και 4Change

Δεκέμβριος 2022

Το παρόν Αναλυτικό Πρόγραμμα για την εκπαίδευση Εκπαιδευτών στον Εγγραμματισμό στα Μέσα αναπτύχθηκε υπό το πρόγραμμα Team Up! - Media for Adult Education (n° 2021-1-FR01-KA220-ADU-000030069), χάρη στην υποστήριξη του προγράμματος **Erasmus+ της Ευρωπαϊκής Ένωσης**.

Το περιεχόμενο αυτού του εγχειριδίου αποτελεί αποκλειστική ευθύνη των 4Change, ERIM, FORMA.Azione και KARPOS και δεν αντανακλά απαραίτητα οπτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης.



# ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Εισαγωγή	
Η μεθοδολογία	
Πώς να χρησιμοποιήσετε το Αναλυτικό Πρόγραμμα	5
Γενικοί στόχοι της εκπαίδευσης	5
Ενότητες Αναλυτικού Προγράμματος	
Ενότητα 1. Θέτοντας τις βάσεις	8
Ενότητα 2. Πώς λειτουργούν τα Μέσα I: Δημιουργία, ερμηνεία και κριτική σκέψη σε προσωπικό επίπεδο	12
Ενότητα 3. Πώς λειτουργούν τα Μέσα II: Η βιομηχανία των μέσων	13
Ενότητα 4. Στερεότυπα, ρητορική του μίσους και διακρίσεις στα Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας	16
Ενότητα 5. Παραπληροφόρηση/Ψευδείς ειδήσεις	20
Παράθεμα 1.	23
Προκαταρκτικό τεστ για συμμετέχοντες	23
Τεστ για συμμετέχοντες μετά το πέρας της διαδικασίας	26
Γλωσσάρι	30




# Εισαγωγή

Αυτή η πρόταση για ένα Αναλυτικό Πρόγραμμα Εγγραμματισμού στα μέσα για εκπαιδευτές, δασκάλους, καθηγητές και βιβλιοθηκονόμους που δουλεύουν με ενήλικες, δημιουργήθηκε στο πλαίσιο του προγράμματος Team Up!. Έχει στόχο να αποτελέσει έναν περιεκτικό και πρακτικό οδηγό για τη σύνταξη μιας σειράς μαθημάτων διάρκειας 15-24 ωρών με θέμα τα Μέσα Επικοινωνίας και τον ρόλο τους που να μπορεί να εφαρμοστεί σε ένα ευρύ κοινό επαγγελματιών.

## Η μεθοδολογία

Το παρόν Αναλυτικό Πρόγραμμα οργανώνεται βάση των Μαθησιακών του Αποτελεσμάτων. Τα Αποτελέσματα μας καθοδηγούν προς τον στόχο τον οποίο θέλουμε να επιτύχουμε για τους συμμετέχοντες στο τέλος της εκπαίδευσης. Πριν από κάθε εκπαίδευση, είναι ανάγκη να αξιολογηθούν οι στόχοι των συμμετεχόντων ώστε να μπορεί η εκπαίδευση να ανταποκριθεί στις προσδοκίες τους.

Όταν ένα αποτέλεσμα έχει αποφασιστεί, οι εκπαιδευτές θα πρέπει να καθορίσουν ποιες γνώσεις και δεξιότητες απαιτούνται και να δουλέψουν βήμα βήμα προς αυτό το αποτέλεσμα, ώστε να ενισχύσουν τις επιδιωκόμενες δεξιότητες των συμμετεχόντων. Όπως θα δείτε το παρακάτω παράδειγμα, παρουσιάζει τη δομή του αναλυτικού προγράμματος:

Μαθησιακό Αποτέλεσμα		Ικανότητα να δημιουργείς εικόνες λαμβάνοντας υπόψη <i>Οπτικές γωνίες και μεγέθη πλάνων</i>
Θεματική		Εγγραμματισμός στα Μέσα: Δημιουργία οπτικοακουστικών κειμένων και ο ρόλος τους στην επικοινωνία.
Στόχος		Γνωριμία των συμμετεχόντων με χρήση κάμερας για να εκφράσουν ένα μήνυμα.
Δραστηριότητα		Χρήση της φωτογραφίας για να «σπάσει ο πάγος».

Έτσι, το Αναλυτικό Πρόγραμμα δημιουργεί μια ξεκάθαρη προσδοκία αναφορικά με τις ικανότητες και τις πρακτικές που πρέπει να επιτευχθούν κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσης.

Η μάθηση που βασίζεται σε αποτελέσματα δεν προδιαγράφει μια δεδομένη μέθοδο καθοδήγησης. Δίνει τη δυνατότητα στους εκπαιδευτές να διδάξουν τους μαθητές τους κάνοντας χρήση μεθόδων τις οποίες οι ίδιοι θεωρούν κατάλληλες -σε αυτό το εγχειρίδιο συστήνονται εναλλακτικές μέθοδοι καθώς και σχετικό υλικό.

Οι εκπαιδευτές έχουν επιπλέον την ευκαιρία να αναγνωρίζουν τη διαφορετικότητα μεταξύ των μαθητών τους κάνοντας χρήση ποικίλων διδακτικών τεχνικών κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσής τους. Βοηθούν τους συμμετέχοντες να κατανοήσουν το υλικό προσφέροντάς τους οδηγούς μελέτης και διευκολύνοντας την ομαδική δουλειά..



# Πώς να χρησιμοποιήσετε αυτό το Αναλυτικό Πρόγραμμα

Το Αναλυτικό Πρόγραμμα εξελίσσεται βήμα βήμα, τόσο θεματικά όσο εννοιολογικά, με βάση την εναλλαγή θεωρίας και πράξης, της αντιπαράθεσης με διάλογο (debate) και της εξάσκησης με δουλειά σε ομάδες ή ζευγάρια, ενισχύοντας παράλληλα την αλληλεπίδραση και την ανταλλαγή ιδεών μεταξύ των συμμετεχόντων καθώς και κάποιας επιπρόσθετης εξ αποστάσεως ατομικής εργασίας.

Πριν από κάθε κεφάλαιο, υπάρχει μια μικρή εισαγωγή η οποία υπενθυμίζει το γενικότερο στόχο του. Για κάθε μαθησιακό αποτέλεσμα, υπάρχει μια θεματική ενότητα στην οποία είναι αφιερωμένες οι δραστηριότητες, τα μέσα που χρησιμοποιούνται και ο εξοπλισμός, καθώς και μια εκτίμηση του χρόνου που απαιτείται για να ολοκληρωθεί η διαδικασία όπως και αν οργανώνουμε τις εργασίες σε ομάδες ή ζευγάρια, κτλ.

## Γενικοί στόχοι της εκπαίδευσης

### 1. Γνώση

- Κατανόηση του ρόλου και της γλώσσας των Μέσων.
- Αντίληψη της χρήσης των Μέσων όταν προωθούμε αξίες ανθρωπίνων δικαιωμάτων.
- Κατανόηση των λειτουργιών και της δύναμης των Μέσων σε ένα παγκόσμιο περιβάλλον πληροφόρησης.

### 2. Εφαρμογή

- Χρήση πολλών εργαλείων για την ταυτοποίηση περιπτώσεων διαταραχής της παραπληροφόρησης, όπως τα *fake news*.
- Χρήση ασφαλών τεχνικών πλοήγησης στο διαδίκτυο, για να αντιμετωπιστούν οι διαταραχές παραπληροφόρησης, όπως η διαδικτυακή ρητορική του μίσους.
- Δημιουργία προσωπικών οπτικοακουστικών έργων, μέσα από ψηφιακά υλικά που εκφράζουν αξίες για τα ανθρωπίνων δικαιώματα ή την αντιμετώπιση στερεοτύπων.

**Πρόγραμμα για την εκπαίδευση Εκπαιδευτών στα Μέσα, ο ρόλος τους και η εκφραστικής τους αξία για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα**



- Διάδοση της γνώσης που έχει αποκτηθεί στην εκπαίδευση με ενήλικους και το ευρύ κοινό.

### 3. Σχετικά έγγραφα και υλικά

Το Αναλυτικό Πρόγραμμα συνδέεται με ένα [σύνολο βέλτιστων πρακτικών](#), καθώς και με μια ευρύτερη [βάση δεδομένων με εκπαιδευτικά υλικά Εγγραμματοσύνης στα Μέσα \(Η Εργαλειοθήκη\)](#), τα οποία συλλέχθηκαν από Συνεργάτες εκπαιδευτές του Team Up!, για να χρησιμοποιηθούν στις εκπαιδεύσεις Εγγραμματοσύνης στα Μέσα.



#### 4. Αξιολόγηση

Το Αναλυτικό Πρόγραμμα θα αξιολογηθεί από τους συνεργάτες, με βάση τα σχόλια ανατροφοδότησης των χρηστών μέσα από το ίδιο το πρόγραμμα ώστε να βεβαιωθούμε ότι αντιστοιχεί στις ανάγκες και τους στόχους των συμμετεχόντων. Για τον σκοπό αυτό, θα χρησιμοποιήσουμε:

- Αξιολογήσεις των συμμετεχόντων πριν και μετά (βλ. Παράθεμα 1)
- Παρατηρήσεις και σχόλια ανατροφοδότησης από εκπαιδευτές προσωπικού και επιβλέποντες εκπαιδευτές.
- Με βάση τα σχόλια ανατροφοδότησης που θα λάβουμε, το Αναλυτικό Πρόγραμμα θα επικαιροποιηθεί άμεσα στην [ιστοσελίδα του προγράμματος](#).

#### 5. Γλωσσάρι

Παρέχουμε ένα ενδεικτικό γλωσσάρι με όρους-κλειδιά το οποίο έχει συνταχθεί από ειδικούς εκπαιδευτές και βασίζεται στην εμπειρία και τα ερευνητικά ενδιαφέροντά τους.



# Ενότητες του Αναλυτικού Προγράμματος

Υπάρχουν τρία χρώματα στο Αναλυτικό Πρόγραμμα, το κάθε ένα από τα οποία αντιστοιχεί σε έναν τρόπο προσέγγισης του εκπαιδευτικού υλικού.

**Ροζ:** Ενότητες όπου οι συμμετέχοντες κάνουν κατά κύριο λόγο **πρακτικές εργασίες χρησιμοποιώντας εξοπλισμό.**

**Μπλε:** Ενότητες όπου οι συμμετέχοντες ασκούν **κριτικό λόγο και αξιοποιούν το διάλογο.**

**Πράσινο:** Ενότητες με **θεωρητικό πλαίσιο**





## Ενότητα 1. Θέτοντας τις βάσεις

Αυτή η πρώτη ενότητα προσφέρει μία εποπτεία του τι να περιμένει κανείς κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσης και θέτει με πρακτικό τρόπο τα θεμέλιά της.

Θα οργανωθεί δια ζώσης ώστε να γνωριστούν μεταξύ τους εκπαιδευτές και συμμετέχοντες.

	ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΘΕΜΑΤΙΚΗ	ΣΤΟΧΟΣ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΔΥΝΑΜΙΚΗΣ	ΥΛΙΚΑ & ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ	ΜΕΘΟΔΟΣ	ΔΙΑΡΚΕΙΑ
<b>Συνάντηση 1</b>	Γνωριμία ομάδας και επίδειξη του τρόπου με τον οποίο θα προχωρήσει η εκπαίδευση.	Παρουσίαση της ομάδας και της επιμόρφωσης	Αποσαφήνιση αμφιβολιών γύρω από την εκπαίδευση και γνωριμία συμμετεχόντων	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Ο εκπαιδευτής <b>παρουσιάζει και εξηγεί το εκπαιδευτικό πρόγραμμα</b> (προβολή ενός από τα βίντεο που προτείνονται στο «Πόροι &amp; Εξοπλισμός»)</li> <li>- Επικοινωνούνται έννοιες-κλειδιά καθώς και ο ρόλος μας ως παραγωγούς-καταναλωτές.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Καρέκλες σε σχήμα Π ώστε οι συμμετέχοντες να βλέπουν ο ένας τον άλλο.</li> <li>- Έντυπα ή προβολή σε προτζέκτορα ή πίνακες με τα στοιχεία του προγράμματος και τις έννοιες-κλειδιά.</li> <li>- Βίντεο <a href="#">«Τι είναι τελικά τα Μέσα;»</a> (Συλλογή Media Smart ) ή κάποιο παρεμφερές όπως <a href="#">«Είμαστε όλοι μας πομποί»</a></li> </ul>	Δια ζώσης.	20 λεπτά.
<b>Συνάντηση 2</b>	- Να είναι σε θέση να δημιουργούν εικόνες	Εγγραμματισμός στα Μέσα:	Να γνωριστούν οι συμμετέχοντες	- <b>Άσκηση Γνωριμίας»:</b> σε ζευγάρια, τραβάτε μια φωτογραφία ενός	<ul style="list-style-type: none"> <li>- <a href="#">PowerPoint</a></li> <li>- <a href="#">«Δημιούργησε και σύνθεσε μια εικόνα»</a></li> </ul>	Δια ζώσης.	35 λεπτά (15 λεπτά γύρισμα,

	<b>ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ</b>	<b>ΘΕΜΑΤΙΚΗ</b>	<b>ΣΤΟΧΟΣ</b>	<b>ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΔΥΝΑΜΙΚΗΣ</b>	<b>ΥΛΙΚΑ &amp; ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ</b>	<b>ΜΕΘΟΔΟΣ</b>	<b>ΔΙΑΡΚΕΙΑ</b>
	<p>λαμβάνοντας υπόψη <b>την οπτική γωνία και τα μεγέθη των κάδρων.</b></p> <p>- Να είναι σε θέση να ορίσουν το μήνυμα μιας φωτογραφίας.</p>	<p>Δημιουργία Οπτικοακουστικών Μέσων και ο ρόλος τους στην επικοινωνία.</p>	<p>μεταξύ τους κάνοντας χρήση της κάμεράς τους για να συλλάβουν ένα μήνυμα.</p>	<p>χαρακτηριστικού του καθένα (5 λεπτά). Έπειτα, δείχνετε ο ένας στον άλλο τη φωτογραφία που τραβήξατε και τη σχολιάζετε (2 λεπτά).</p> <p>- <b>Ολόκληρη η ομάδα:</b> μπορείτε να δείξετε τις φωτογραφίες σε ζευγάρια. Αλλά το πιο σημαντικό είναι να αναδείξετε την οπτική του γιατί και πώς τραβήχτηκε η φωτογραφία (εξηγήστε την οπτική που υιοθετήσατε, τα μεγέθη των κάδρων, τις προθέσεις σας).</p>	<p>- Κινητά τηλέφωνα (τουλάχιστον ένα για κάθε ζευγάρι).</p>	<p>Σε οποιοδήποτε μέρος.</p>	<p>15 λεπτά παρουσίαση και 5 λεπτά για συμπέρασμα τα.</p>

**Πρόγραμμα για την εκπαίδευση Εκπαιδευτών στα Μέσα, ο ρόλος τους και η εκφραστικής τους αξία για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα**

	ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΘΕΜΑΤΙΚΗ	ΣΤΟΧΟΣ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΔΥΝΑΜΙΚΗΣ	ΥΛΙΚΑ & ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ	ΜΕΘΟΔΟΣ	ΔΙΑΡΚΕΙΑ
Συνάντηση 3	Να είναι σε θέση να καλλιεργήσουν συμπεριφορές με σεβασμό στα μέσα επικοινωνίας και δουλεύοντας ομαδικά	Ηθική της αναπαράστασης των άλλων μέσω εικόνων στα μέσα επικοινωνίας, ιδιωτικότητα, δικαιώματα της εικόνας και η έννοια του δημιουργού.	Δημιουργία ενός ομαδικού ασφαλούς περιβάλλοντος, όπου αναγνωρίζονται τα ηθικά ζητήματα που αφορούν στα Μέσα Επικοινωνίας.	<p>Ομαδική συμμετοχική δραστηριότητα μέσα από:</p> <p>a) <b>Παρουσίαση και συζήτηση</b> γύρω από τον <b>ηθικό κώδικα</b>. Μόλις ολοκληρώσετε, συζητήστε το σε ομάδες ή ζευγάρια</p> <p>b) <b>Συζήτηση περί ηθικής στην κοινωνία:</b> τραβήξτε μια γραμμή μεταξύ δημόσιου και ιδιωτικού και αποφασίστε τι ταιριάζει σε κάθε πλευρά της γραμμής.</p> <p>Έπειτα, ανταλλάξτε ιδέες για τη <b>δημιουργία ενός κοινού χάρτη ηθικής</b> στον οποίο θα αναφέρεται η ομάδα κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσης: Δικαιώματα ιδιωτικότητας, η έννοια του δημιουργού και του κοινού καλού - από τα πνευματικά δικαιώματα στα <a href="#">Creative Commons</a>: Τι διακυβεύεται;</p>	<p>- Ευρωπαϊκές ΜΚΟ <a href="#">Κώδικας Δεοντολογίας για Μηνύματα και Εικόνες</a></p> <p>- Ένας ομαδικός εκπαιδευτικός <a href="#">κώδικας δεοντολογίας</a></p> <p>- Στοιχεία-κλειδιά για την ψηφιακή ιδιότητα του πολίτη, μεταξύ άλλων <a href="#">«ψηφιακό πρωτόκολλο»</a></p> <p>- Λευκός πίνακας ή/και πίνακας με διαγράμματα και μαρκαδόροι.</p>	Δια ζώσης.	20 - 25 λεπτά.

Πρόγραμμα για την εκπαίδευση Εκπαιδευτών στα Μέσα, ο ρόλος τους και η εκφραστικής τους αξία για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα

## Ενότητα 2. Πώς λειτουργούν τα Μέσα Ι: δημιουργία, ερμηνεία και κριτική σκέψη σε προσωπικό επίπεδο

Στόχος αυτής της ενότητας είναι να αναδείξει τη λειτουργία των μέσων επικοινωνίας και ποια είναι η επιρροή που έχει η λειτουργία τους στη δική μας αντίληψη. Οι συμμετέχοντες θα ενδυναμώσουν την κριτική τους σκέψη μέσα από τη δημιουργία και την ερμηνεία εικόνων και την κατανόηση των βασικών αρχών επικοινωνίας. Η ενότητα αυτή συνδέεται στενά με την επόμενη.

	ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΘΕΜΑΤΙΚΗ	ΣΤΟΧΟΣ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΔΥΝΑΜΙΚΩΝ	ΥΛΙΚΑ & ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ	ΜΕΘΟΔΟΣ	ΔΙΑΡΚΕΙΑ
Συνάντησ η 1	Να γνωρίζουν τις βασικές αρχές για τα διαφορετικά μεγέθη κάδρων στη φωτογραφία, την οπτική γωνία, τις γωνίες πλάνου και του φόντου.	Ο Εγγραμματισμός στα Μέσα	Να γίνουν σαφή τα βασικά χαρακτηριστικά της φωτογραφίας ως καλλιτεχνική έκφραση και επικοινωνία.	Παρουσίαση των υλικών και εργαλείων (βλ. επόμενη στήλη).	Παρουσίαση: <a href="#">«Βασικές αρχές Φωτογραφίας»</a> και <a href="#">Κάρτα και πλάνα στον Εγγραμματισμό στα Μέσα (1 σελίδα, πηγές στα Αγγλικά)</a> .	Δια ζώσης	15 λεπτά

<p><b>Συνάντηση 2</b></p>	<p>- Να είναι σε θέση να <b>περιγράφουν και να ερμηνεύουν εικόνες</b></p> <p>- Να κατανοούν την <b>άποψη των άλλων για τα μηνύματα και την απόδοση νοήματος.</b></p>	<p>και ο Οπτικός Εγγραμματισμός εισάγουν τη <b>σημειολογία των εικόνων:</b> τι βλέπουμε πραγματικά και τι μήνυμα υπονοείται από την εικόνα.</p>	<p>Να οξύνουμε τις κριτικές δεξιότητες των συμμετεχόντων όταν κοιτούν μια εικόνα:</p> <p>- <b>Να μπορούν να διακρίνουν ποικίλες πληροφορίες και σημάδια μέσα στην εικόνα</b></p> <p>- Συζήτηση για <b>την διαδικασία δημιουργίας της εικόνας</b> (γωνίες λήψης, ερμηνεία χαρακτήρων, αποτύπωση μιας ιδιαίτερης στιγμής ή χειραγώγηση).</p>	<p>Προβολή και άμεση <b>ανάλυση 3-4 εικόνων</b> που έχουν ένα βαθμό ασάφειας νοήματος ή που περιλαμβάνουν στερεότυπα που εγείρουν ερωτήματα.</p> <p><b>Θέστε τις παρακάτω ερωτήσεις:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Τι συμβαίνει σε αυτή τη φωτογραφία; Τι σε κάνει να το λες αυτό;</li> <li>2. Τι άλλο μπορείς να βρεις;</li> <li>3. Τέλος, αν δείτε την τοποθεσία, το θέμα, τον δημιουργό, πώς σας επηρεάζει η λεζάντα και ιστορία της; (Βλ. New York Times Learning Network).</li> </ol>	<p>Επιλέξτε μεταξύ:</p> <p><a href="#">Τι συμβαίνει σε αυτή την εικόνα;</a> Δίκτυο Μάθησης των New York Times</p> <p>Προτάσεις:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- <a href="#">«Γυναικείες ομάδες αστυνόμευσης με ρόλερς»</a></li> <li>- <a href="#">Τα Άλογα της Παραλίας Μάχο</a></li> <li>- <a href="#">Readingthepictures.org</a> (άμεση ανάλυση της επικαιρότητας).</li> </ul>	<p>Δια ζώσης. Αν θεωρηθεί αναγκαίο, μπορεί να δοθεί ως εργασία για το σπίτι.</p>	<p>25 λεπτά</p>
<p><b>Συνάντηση 3</b></p>	<p>- Να είναι σε θέση να <b>σκηνοθετήσουν και να χειραγωγήσουν</b> το περιεχόμενο μιας φωτογραφίας.</p> <p>- Να κατανοήσουν τις <b>αρχές της</b></p>	<p>- Τα Μέσα ως προϊόν <b>επιδιωκόμενης διαδικασίας και πρακτικής.</b></p> <p>- Όλοι είναι <b>δυναμει δημιουργοί περιεχομένου.</b></p>	<p>- Οι συμμετέχοντες <b>δημιουργούν νέα σημαινόμενα</b> με συγκεκριμένες προθέσεις - ακόμη και γύρω από απλά αντικείμενα - και χειραγωγούν το</p>	<p>Άσκηση <b>«Ένα αντικείμενο - 4 παραλλαγές»:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Οι συμμετέχοντες, σε ομάδες, <b>διαλέγουν ένα αντικείμενο και το απαθανατίζουν σε 4 διαφορετικές παραλλαγές:</b> πραγματικότητα, σουρεαλισμός, δημοσιότητα και κοινωνική συναναστροφή.</li> </ol>	<p>- Κινητά τηλέφωνα των συμμετεχόντων.</p> <p>- Ανταλλάξτε αριθμούς τηλεφώνου για να σας στείλουν τις φωτογραφίες τους (ιδανικά στο WhatsApp).</p>	<p>Δια ζώσης. Ανώτατο όριο: 4 ομάδες των 5 ατόμων..</p>	<p>75 λεπτά:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- 40 λεπτά: Φωτογραφίες</li> <li>- 15 λεπτά: Συζήτηση</li> <li>- 15 λεπτά: Λεζάντες.</li> </ul>

**Πρόγραμμα για την εκπαίδευση Εκπαιδευτών στα Μέσα, ο ρόλος τους και η εκφραστικής τους αξία για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα**

	<b>επικοινωνίας.</b>		<p>περιεχόμενο μιας φωτογραφίας.</p> <p>- Αναλογιστείτε πάνω στην <b>πρόσληψη</b> κάθε <b>φωτογραφίας</b> από το κοινό.</p>	<p>2. Όταν δημιουργηθούν οι 4 φωτογραφίες θα <b>προβληθούν σε όλη την ομάδα.</b></p> <p>3. <b>Κάθε συμμετέχων/ουσα</b> (εκτός από τους δημιουργούς) θα εκφράσει τι κατάλαβε από κάθε φωτογραφία, πριν οι δημιουργοί το εξηγήσουν.</p> <p>4. Εναλλακτική «<b>Ένα αντικείμενο - 4 παραλλαγές</b>»: Δημιουργήστε το ίδιο θέμα φωτογραφίας σε στυλ ντοκιμαντέρ, έκτακτης είδησης, διαφήμισης ή προσωπικό στυλ κτλ.</p>			
<b>Συνάντηση 4</b>	<p>Να είναι σε θέση να <b>συλλέξουν και να εξηγήσουν τις αρχές της επικοινωνίας.</b></p>	<p>Δημιουργία <b>μηνυμάτων στα ΜΜΕ</b> και διάδοσή τους.</p>	<p>Να κατανοήσουν τι είδους <b>μηνύματα μπορεί να διαδώσει ένα μέσο επικοινωνίας</b> και να αναγνωρίζουν ποιός και γιατί τα έφτιαξε</p>	<p>1. <b>Συστήστε τις 5 ερωτήσεις-κλειδιά της επικοινωνίας:</b> Περιεχόμενο, δημιουργός, δομή, κοινό και πρόσληψη του μηνύματος, και σκοπός.</p> <p>2. Δώστε ένα <b>παράδειγμα αναλύοντας ένα μήνυμα</b> που επικοινωνεί διακρίσεις. Αναλύστε το χρησιμοποιώντας τις πέντε ερωτήσεις παραπάνω.</p> <p>3. Παρουσιάστε το είτε ως <b>σημείο για συμπεράσματα στο τέλος της συνάντησης</b></p>	<p>- Υπολογιστής, ίντερνετ, προτζέκτορας.</p> <p>- <a href="#">Ένας πρακτικός οδηγός για εκπαιδευτές</a> (σελίδες 28-29, άσκηση 'Αναλύοντας τα μηνύματα των Μέσων).</p>	<p>Δια ζώσης.</p>	<p>30-40 λεπτά</p>

**Πρόγραμμα για την εκπαίδευση Εκπαιδευτών στα Μέσα, ο ρόλος τους και η εκφραστικής τους αξία για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα**

				είτε νωρίτερα ως εισαγωγή της.			
--	--	--	--	--------------------------------	--	--	--

## Ενότητα 3. Πώς λειτουργούν τα Μέσα II: η βιομηχανία των Μέσων

Αυτή η ενότητα οικοδομείται πάνω στα θεμέλια της προηγούμενης. Οι στόχοι είναι, να δοθεί η ευκαιρία στους συμμετέχοντες να κατανοήσουν καλύτερα πώς λειτουργεί η βιομηχανία των ΜΜΕ, πώς δημιουργούνται τα μηνύματα, ποιες οι μέθοδοι παραγωγής και οι γλώσσες αναπαράστασής τους, συμπεριλαμβανομένης και της ανάλυσης περιεχομένου.

	ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΘΕΜΑΤΙΚΗ	ΣΤΟΧΟΣ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΔΥΝΑΜΙΚΩΝ	ΥΛΙΚΑ & ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ	ΜΕΘΟΔΟΣ	ΔΙΑΡΚΕΙΑ
Συνάντηση 1	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Να κατανοήσουν τη λογική με την οποία λειτουργούν τα Μέσα</li> <li>- Να κατανοήσουν πώς η συμπεριφορά μας στο διαδίκτυο αλλά και εκτός διαδικτύου επηρεάζεται από τη λειτουργία της βιομηχανίας των Μέσων</li> <li>- Να αντιληφθούν πώς μπορούν να αλλάξουν τον</li> </ul>	<p>Η οικονομική και τεχνολογική δόμηση της παραγωγής των Μέσων διαμορφώνει εξίσου το περιεχόμενο.</p>	<p>Να κατανοήσουν πώς λειτουργεί το οικοσύστημα των σύγχρονων μέσων επικοινωνίας, (τρόποι κατασκευής και σκοπιμότητας των παραγωγών).</p>	<p><b>1. Παρακολουθήστε</b> το βίντεο «<b>Τα Μέσα είναι κατασκευές</b>» (βλ. επόμενη στήλη) και <b>συζητήστε</b>:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Πώς δημιουργείται ένα οπτικοακουστικό προϊόν;</li> <li>- Πώς οι στόχοι των δημιουργών περιεχομένου διαμορφώνουν τις παραγωγή των μέσων επικοινωνίας.</li> </ul> <p><b>2. Παρακολουθήστε</b> το βίντεο «<b>Εμπειρίες στα Ψηφιακά Μέσα</b>» (βλ. επόμενη στήλη) για να προβάλετε τον <b>ρόλο της τεχνολογίας στη διαμόρφωση περιεχομένου,</b></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Βίντεο (Συλλογή MediaSmart): <a href="#">«Τα Μέσα είναι κατασκευές»</a></li> <li>- <a href="#">«Οι Εμπειρίες στα Ψηφιακά Μέσα Διαμορφώνονται από τα Εργαλεία που Χρησιμοποιούμε»</a></li> <li>ή</li> <li>- <a href="#">«Πώς να Επαληθεύσετε τα Γεγονότα στο Διαδίκτυο»</a></li> <li>- <a href="#">Αναλυτικό Πρόγραμμα</a></li> </ul>	<p>Δια ζώσης.</p>	<p>20 λεπτά</p>



	τρόπο που χρησιμοποιούμε τα μέσα.			πριν το συζητήσετε με την ομάδα.	<a href="#">Εγγραμματοσμού στα Μέσα για δασκάλους</a> (διαθέσιμο σε όλες τις γλώσσες) - <a href="#">Ενότητα 1. Το Εργοστάσιο Πληροφορίας και νέες δομές πληροφορίας.</a>		
	Να ταυτοποιούν και να αναλύουν τη <b>χρήση των πλάνων και γωνιών της κάμερας</b> σε διάφορα μέσα και κείμενα πληροφορίας.	Εγγραμματοσμός στα Μέσα	Κατανόηση της <b>επίδρασης και των σημαινόμενων που μεταδίδονται</b> με την επεξεργασία.	1. Προβάλετε και <b>αναλύστε τη δομή ενός μη-λεκτικού βίντεο</b> με διάρκεια το πολύ 1 λεπτό. 2. <b>Μετρήστε</b> και <b>ταυτοποιήστε λήψεις</b> σε μικρές ομάδες για να επισημάνετε τη σημασία κάθε λήψης. 3. <b>Αναλύστε</b> τα οπτικά <b>σύμβολα</b> και τις αρχές της επεξεργασίας σε ένα κοινωνικό μήνυμα 40' δευτερολέπτων.	<a href="#">Το δικαίωμα των παιδιών στην παιδεία</a> (Unicef) ή Δημοσίευση του <a href="#">Αναλυτικού Προγράμματος Εγγραμματοσμού στα Μέσα για δασκάλους</a> (Ενότητα 4, κεφάλαιο 4, σσ. 175-178 'Λήψεις και γωνίες της κάμερας - μεταδίδοντας νόημα)	Δια ζώσης.	10 λεπτά
<b>Συνάντηση 2</b>	Να είναι σε θέση να <b>ταυτοποιούν τα είδη των Οπτικοακουστικών Κειμένων και την προσέγγιση</b>	<b>Είδη, στυλ, και στόχοι των Μέσων παραγωγής</b> όπως τα	<b>Σύγκριση</b> διαφορετικών <b>βίντεο</b> για να εντοπίσετε διαφορετικές προσεγγίσεις	Επιλέξτε εκ των προτέρων <b>3-4 μικρού μήκους βίντεο τα οποία σχετίζονται με τα μέσα επικοινωνίας, τη ρητορική του μίσους και τη μετανάστευση</b> στα Μέσα -	- 2 παραδείγματα καθημερινών δημοσιογραφικών βίντεο από την <b>Amy Harris</b> .	Δια ζώσης. Αν θεωρηθεί αναγκαίο, μπορεί να δοθεί ως εργασία για	- 10 λεπτά τύποι αφήγησης - 30 λεπτά βασικές

**Πρόγραμμα για την εκπαίδευση Εκπαιδευτών στα Μέσα, ο ρόλος τους και η εκφραστικής τους αξία για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα**

	<p><b>της αφήγησης</b> (στυλ ντοκιμαντέρ, δραματικό στυλ, παρωδία, κτλ.)</p>	<p>αντιλαμβανόμεστε ως θεατές.</p>	<p>αφήγησης και είδη Μέσων</p>	<p>ενώ επεξηγείτε τα διαφορετικά είδη. <b>Παρακολουθείστε και συγκρίνετε</b> 2 με 3 βίντεο τα οποία έχετε επιλέξει και σχετίζονται με:</p> <p><b>1. Είδη Μέσων:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Δημοσιογραφία</li> <li>- Επικοινωνία, Διαφήμιση και Μάρκετινγκ</li> <li>- Άρθρο/εκπομπές γνώμης;</li> <li>- Υβριδικά είδη.</li> </ul> <p><b>2. Στυλ αφήγησης:</b> Ντοκιμαντέρ, μυθοπλασία, παρωδία κτλ.</p> <p>Τα βίντεο θα πρέπει να επισημαίνουν την ανάγκη κάθε ενός από εμάς να πάρει το ρόλο του ενεργού παραγωγού πληροφορίας - καθώς είμαστε, την ίδια στιγμή, καταναλωτές.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Aljazeera: <b>Η φωνή πάνω από το ρεπορτάζ.</b></li> <li>- Ντοκιμαντέρ μικρού μήκους ή απόσπασμα: <b>Ημέρα πορτραίτου.</b></li> <li>- Κοινωνική άποψη/ διαφημιστικό: <b>Το δικαίωμα των παιδιών στην παιδεία</b></li> <li>- Διαφήμιση: <b>Άλογα σε νησί απαντούν στα email σου χάρη σε ένα γιγάντιο πληκτρολόγιο</b></li> <li>- Μη-λεκτικό βίντεο: <b>Να προσέχεις.</b></li> <li>- Φαντασία: <b>Συγγνώμη.</b></li> <li>- Σάτιρα/ παρωδία: <b>Stephen Colbert.</b></li> <li>- Βίντεο στο στυλ των μέσων κοινωνικής δικτύωσης της επιλογής σας με μεγάλες λεζάντες.</li> </ul>	<p>το σπίτι για να διευκολύνει τη συνάντηση.</p>	<p>δομές αφήγησης</p>
--	--	------------------------------------	--------------------------------	---	--	--	-----------------------

## Ενότητα 4. Στερεότυπα, ρητορική του μίσους και διακρίσεις στα μέσα μαζικής επικοινωνίας

Αυτή η ενότητα δίνει ιδιαίτερη έμφαση στα στερεότυπα, τη ρητορική του μίσους και τις διακρίσεις στα μέσα μαζικής επικοινωνίας. Τα Μέσα είναι πολύ ισχυρά στην ανάπτυξη, την ενίσχυση και τη νομιμοποίηση στερεοτυπικών απόψεων και προσδοκιών που έχουμε για συγκεκριμένες ομάδες ατόμων και μπορούν να οδηγήσουν σε ρητορική του μίσους. Αυτή η ενότητα προτείνει τρόπους-κλειδιά για να επικοινωνήσετε στις ομάδες σας πώς να αποδομούν και να αντιμετωπίζουν τέτοια στερεότυπα, να εμποδίζουν μηχανισμούς προκατάληψης, να προωθούν την υπεύθυνη συμμετοχή, κτλ.

	ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΘΕΜΑΤΙΚΗ	ΣΤΟΧΟΣ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΔΥΝΑΜΙΚΩΝ	ΠΟΡΟΙ & ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ	ΜΕΘΟΔΟΣ	ΔΙΑΡΚΕΙΑ
Συνάντηση 1	Να είναι σε θέση να αναγνωρίζουν και να αποδομούν στερεότυπα στην καθημερινή ζωή.	Τα στερεότυπα, το υπόβαθρο και η αντιμετώπιση ή τους.	Παραδείγματα για το πώς κρατάμε αποστάσεις από τα στερεότυπα και πώς μπαίνουμε στη θέση κάποιου/ας που βρίσκεται αντιμέτωπος/η με διακρίσεις.	Επίδειξη των στερεοτύπων με παιχνίδια ρόλων. Άσκηση: « <b>Το Διαστημόπλοιο</b> » ή « <b>Το Παιχνίδι της Ετικέτας</b> » (βλ. επόμενη στήλη).  Το <b>παιχνίδι της ετικέτας</b> , θα πρέπει να το προσαρμόσετε ανάλογα με τα ευρύτερα πολιτισμικά χαρακτηριστικά της ομάδας ή χώρας που υλοποιείται. Πώς λειτουργεί; Κάθε συμμετέχων έχει μια ετικέτα στην πλάτη του που γράφει κάτι. Οι υπόλοιποι, αναφέρονται σε αυτή την ιδιότητα, και ο ενδιαφερόμενος προσπαθεί να μαντέψει τι λέει η ετικέτα.	- Χαρτάκια Post-it και μαρκαδόροι. - <b>Ετικέτες σε χαρτί A4 (έτοιμες για εκτύπωση).</b> - <b>Η Άσκηση Το Διαστημόπλοιο.</b>	Δια ζώσης.	30 λεπτά (Διαστημόπλοιο και παιχνίδι ετικέτας)

<p>Συνάντηση 2</p>	<p>- Να είναι σε θέση να διαβάζουν και να περιγράφουν εικόνες. - Να είναι σε θέση να αποφεύγουν μηχανισμούς προκατάληψης.</p>	<p>-Κατανόηση του πώς ο εγκέφαλος μπορεί εύκολα να πέσει θύμα απάτης. - “Φούσκα” (κλειστή σφαίρα) πληροφοριών (information bubble) και μηχανισμοί επιβεβαίωσης της προκατάληψης (confirmation bias).</p>	<p>Να προβληθούν πρακτικές περιπτώσεις και ασκήσεις για τα παιχνίδια που παίζουν ο εγκέφαλός μας και οι εξωγενείς επιρροές κατά τη λήψη της πληροφορίας.</p>	<p>1. <b>Παιχνίδι-ζέσταμα</b> μέσα από βίντεο: Ποιο πρόσωπο είναι αληθινό; (βλ. επόμενη στήλη) 2. <b>Συζητήστε</b> με τους συμμετέχοντες τη σημερινή <b>πόλωση και τη ρητορική του μίσους</b> - συνέπεια των πολλών μηχανισμών οι οποίοι παίζουν με το μυαλό και τα συναισθήματά μας. 3. Προβάλετε βίντεο για τη <b>διαχείριση της πληροφορίας</b>, τις “φούσκες” πληροφοριών, τον έλεγχο των προκαταλήψεών μας και γίνετε παραγωγοί-καταναλωτές (βλ. επόμενη στήλη). 4. Προβάλετε <b>επιστημονικά βίντεο</b> (π.χ. «Επιλεκτική προσοχή» και «Τυφλά σημεία και πώς να τα αλλάξετε») για να επισημάνετε άλλες περιπτώσεις <b>κατά τις οποίες ο εγκέφαλος μας μπορεί να εξαπατηθεί.</b></p>	<p>- Προτζέκτορας. - Βίντεο Κουίζ: <b>Ποιο πρόσωπο είναι αληθινό;</b> - <b>Πώς να επαληθεύσετε την προκατάληψη;</b> - <b>Επιλεκτική προσοχή.</b> - <b>Τυφλά Σημεία και πώς να τα αλλάξετε.</b></p>	<p>Δια ζώσης</p>	<p>55 λεπτά.</p>
--------------------	---	--	--	---	--	------------------	------------------

<p>Συνάντηση 3</p>	<p>- Να είναι σε θέση να <b>αντιμετωπίζουν τη ρητορική του μίσους.</b></p> <p>- Να είναι σε θέση να <b>προωθούν την υπεύθυνη συμμετοχή.</b></p>	<p>Ρητορική του μίσους.</p>	<p>- Να αναπτύξουν <b>ουσιαστική αντίληψη για τη ρητορική του μίσους.</b></p> <p>- Να προσφερθούν εργαλεία για την <b>προστασία κατά της διαδικτυακής ρητορικής τους μίσους που έχουν καταφέρει να την αντιμετωπίσουν επιτυχώς</b></p>	<p>Άσκηση με <b>παραδείγματα ρητορικής του μίσους και διαφωνίες/αγενή συμπεριφορά</b></p> <p>1. Ξεκινήστε με διάλογο/συζήτηση μεταξύ των συμμετεχόντων.</p> <p>2. Μετά από 5-10 λεπτά (εξαρτάται από το πώς εξελίσσεται το debate), αφήστε τους συμμετέχοντες να δώσουν το δικό τους ορισμό εμπλουτισμένο από παραδείγματα για τη ρητορική του μίσους.</p> <p>3. Δημιουργία πόστερ (σε ζευγάρια) για το πώς να αντιμετωπίζουμε τη διαδικτυακή ρητορική του μίσους.</p>	<p>- Περιπτώσεις ρητορικής μίσους που έχουν ήδη ταυτοποιηθεί ως τέτοιες σε τοπικό επίπεδο.</p> <p>- Αναθέστε την ταυτοποίηση περιπτώσεων ρητορικής μίσους ως εργασία για το σπίτι.</p>	<p>Όλη η ομάδα (για το διάλογο) έπειτα σε ζευγάρια.</p>	<p>60 λεπτά</p>
<p>Συνάντηση 4</p>	<p>- Να είναι σε θέση να <b>αντιμετωπίζουν τη ρητορική του μίσους.</b></p> <p>- Να είναι σε θέση να <b>προωθούν την υπεύθυνη συμμετοχή.</b></p>	<p><b>Μορφές ρητορικής του μίσους,</b> π.χ. τύποι, συγκείμενο (σχολείο, εργασία, κοινότητα, κτλ), στόχοι και πώς να τις εντοπίσεις.</p>	<p>Παρουσίαση και διαβούλευση με το υλικό.</p>	<p>Ξεκινήστε εξηγώντας <b>τι είναι ρητορική του μίσους</b> (βλ. το Powerpoint), έπειτα ταυτοποιήστε την με όλη την ομάδα:</p> <p>- Τους στόχους και τους τύπους της ρητορικής του μίσους (π.χ. διαδικτυακό, εκτός διαδικτύου) και την επίδραση που έχει πάνω στους ανθρώπους ή/και στις κοινότητες που αποτελούν στόχους.</p> <p>- Αναζητήστε εναλλακτικές αφηγήσεις</p>	<p>- Παρουσίαση: «<b>Ρητορική του Μίσους στο διαδίκτυο: Πώς να την εντοπίσετε και να την αντιμετωπίσετε</b>».</p> <p>- Το βίντεο «<b>Μια ιστορία για γάτες, μονόκερους και</b></p>	<p>Δια ζώσης.</p>	<p>45 λεπτά</p>

**Πρόγραμμα για την εκπαίδευση Εκπαιδευτών στα Μέσα, ο ρόλος τους και η εκφραστικής τους αξία για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα**

				<p>στη ρητορική του μίσους, καθώς και τρόπων να την αντιμετωπίσετε.</p> <p>Πριν ζητήσετε από την ομάδα να αναλογιστεί πάνω σε ένα βίντεο, δείτε το <b>“Μια ιστορία για γάτες, μονόκερους και τη ρητορική του μίσους</b> ως ερέθισμα.</p>	<p><b>τη ρητορική του μίσους (online)»..</b></p>		
<p><b>Συνάντηση 5</b></p>	<p>Να είναι σε θέση να <b>εντοπίζουν στερεότυπα πέραν των αναπαραστάσεων</b> των μέσων επικοινωνίας.</p>	<p>Σtereότυπα και η αποδόμησή τους με χιούμορ.</p>	<p><b>Παρακολουθήστε και συζητήστε</b> δύο βίντεο μικρού μήκους της επιλογής σας.</p>	<p>- <b>Επιλέξτε εκ των προτέρων 3-4 βίντεο ποικίλου περιεχομένου</b>, χιουμοριστικά, π.χ. απεικόνιση στερεοτύπων στην Αφρική (βλ. επόμενη στήλη) και <b>συζητήστε πάνω στα στερεότυπα.</b></p> <p>- Προτείνετε στους συμμετέχοντες μια <b>άσκηση ανακεφαλαίωσης για τα στερεότυπα</b>, σε θέμα της επιλογής τους (πώς αποδομούμε ένα στερεότυπο, πώς αναλύουμε ένα βίντεο για τα στερεότυπα...), ως εργασία για το σπίτι για να την εξετάσετε στην τάξη στην επόμενη συνάντηση.</p>	<p>- Παραγωγή “Rusty radiator”: ανατρέποντας φιλανθρωπικές εκστρατείες: <b>Σώσε την Αφρική, Εθελοντές στην Αφρική.</b></p> <p>- Κοινωνική εμπειρία: <b>Doc-To τεστ της κούκλας.</b></p> <p>- Βίντεο για τα στερεότυπα: <b>Οι Ιρλανδοί είναι μεθύστακες.</b></p> <p>- Έφηβες “περσόνες” και συνήθειες</p>	<p>Δια ζώσης.</p>	<p>30 λεπτά βίντεο σχετικά με τη ρητορική του μίσους</p>

Συνάντηση 6	Να είναι σε θέση να <b>δομήσουν μια ιστορία σε 6-12 φωτογραφίες</b> (οπτικοποίηση μίας ιστορίας).	Αφηγήσεις στερεοτύπων και διακρίσεων.	<b>Γράψτε</b> μια ιστορία και οργανώστε ένα απλό storyboard (οπτικοποιημένο <b>σενάριο</b> ).	1. Παρουσιάστε τις <b>βασικές αξίες της οπτικής αφήγησης ιστοριών και τις αρχές του photocomic</b> ως ένα storyboard (βλ. επόμενη στήλη). 2. Αναθέστε ένα θέμα photocomic <b>ως εργασία για το σπίτι</b> .	- Παρουσίαση των <b>αρχών του Photocomic</b> . - Στυλό και χαρτί..	Δοκιμασία εξ αποστάσεως	2 ώρες και 30 λεπτά μαζί με τα αποτελέσματα (συμπεριλαμβανομένης της παρουσίας)
-------------	---	---------------------------------------	---	---	---	-------------------------	---

## Ενότητα 5. Παραπληροφόρηση/fake news

Αυτή η ενότητα θα βοηθήσει τους συμμετέχοντες να αναγνωρίζουν τις διαφορές μεταξύ σκόπιμης παραπληροφόρησης, κακής πληροφόρησης και παραπληροφόρησης και να ορίζουν τι είναι η προπαγάνδα. Οι πρακτικές ασκήσεις βοηθούν στη διαχείριση ποικίλων μορφών αλλοίωσης της πληροφορίας και τρόπους αποκάλυψης της αλήθειας (με διάφορα εργαλεία επαλήθευσης της πληροφορίας). Συγχρόνως, οι συμμετέχοντες θα γνωρίσουν τη στάση που απαιτείται καθημερινά για μια υγιή διαδικτυακή παρουσία μέσα από την ενεργό τους συμμετοχή.

	ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΘΕΜΑΤΙΚΗ	ΣΤΟΧΟΣ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΔΥΝΑΜΙΚΩΝ	ΠΟΡΟΙ & ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ	ΜΕΘΟΔΟΣ	ΔΙΑΡΚΕΙΑ
Συνάντηση 1	Να είναι σε θέση να <b>αντιδρούν σε διαταραχές της</b>	Μέθοδοι και εργαλεία για την <b>κατάρριψη της ψευδούς</b>	Γνωριμία με τον τρόπο με τον οποίο <b>ελέγχουμε</b> μια πληροφορία.	Παράδειγμα. 1: Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να απαντήσουν την ερώτηση: <b>τι είναι η διαταραχή της πληροφορίας;</b>	- Δια ζώσης ή online δημοσκόπηση (π.χ με Kahoot ή <a href="#">Mentimeter</a> )	Δια ζώσης.	45 λεπτά

**Πρόγραμμα για την εκπαίδευση Εκπαιδευτών στα Μέσα, ο ρόλος τους και η εκφραστικής τους αξία για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα**

	πληροφορίας και fake news.	πληροφορίας .		<p>Παράδειγμα. 2: <b>Ομαδική άσκηση στην διάψευση νέων για την ανακάλυψη της αλήθειας.</b> Οι συμμετέχοντες χωρίζονται σε ομάδες για να αναλύσουν μια πληροφορία. Σε ομάδες, οι συμμετέχοντες περιγράφουν τα στάδια και τις μεθόδους της διαδικασίας της επαλήθευσης και έπειτα την παρουσιάζουν στους υπόλοιπους.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Προτζέκτορας για τα σχεδιαγράμματα των λέξεων.</li> <li>- Πρόσβαση στο ίντερνετ.</li> <li>- Η/Υ ή κινητά των συμμετεχόντων ή</li> <li>- Επιλεγμένες ειδήσεις μέσω email ή τυπωμένες.</li> <li>- Λάπτοπ/κινητά τηλέφωνα.</li> <li>- Σύνδεση στο ίντερνετ.</li> <li>- Διαφάνειες με διαγράμματα στον τοίχο.</li> </ul>		
Συνάντηση 2	<p>Να είναι σε θέση να αναγνωρίζουν τις ποικίλες αλλοιώσεις της πληροφορίας (σκόπιμη παραπληροφόρηση, κακή πληροφόρηση, παραπληροφόρηση).</p>	<p><b>Αλλοίωση της πληροφορίας :</b> Κίνητρα/Σκοπιμότητες</p>	<p><b>Αναγνώριση των διαταραχών της πληροφορίας</b> τόσο σε κείμενα όσο και σε βίντεο.</p>	<p>Ο επιτηρητής καθοδηγεί τους συμμετέχοντες ώστε να μπορούν να <b>ορίζουν τα κύρια φαινόμενα της διαταραχής της πληροφορίας</b> μέσα από μία σύντομη θεωρητική παρουσίαση (βλ. επόμενη στήλη για το PowerPoint).</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Προτζέκτορας και <a href="#">PowerPoint για τη διαταραχή της πληροφορίας</a></li> <li>- Θεωρητικό συγκείμενο από το <a href="#">Συμβούλιο της Ευρώπης, διαταραχές της πληροφορίας ή από την UNESCO.</a></li> </ul>	Διαζώσης	10 λεπτά.



<p>Συνάντηση 3</p>	<p>Να είναι σε θέση να αντιδρούν στις διαταραχές της πληροφορίας και τα fake news.</p>	<p>Μέθοδοι και εργαλεία για τη διάψευση πληροφοριών.</p>	<p>Εκμάθηση των τρόπων <b>αντίστροφης αναζήτησης μίας εικόνας</b>. Αναζήτηση της χειραγώγησης του δημιουργού, των ιστοσελίδων και των εικόνων. Χρήση εργαλείων επαλήθευσης πληροφοριών.</p>	<p><b>Διαψεύστε τη χειραγώγηση σε ένα άρθρο και μία εικόνα</b> κάνοντας χρήση διαφόρων εργαλείων:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Πλατφόρμες αντίστροφης αναζήτησης εικόνας (Google, TinEye...)</li> <li>- Αναζήτηση και διασταύρωση των πηγών</li> </ul> <p>Οι συμμετέχοντες επαληθεύουν, σε ομάδες, με τη βοήθεια των εργαλείων που αναφέρονται παραπάνω. Συζητήστε μαζί τους πώς κινήθηκαν για να επαληθεύσουν τις πληροφορίες.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Παράδειγμα εικόνων που έχουν υποστεί επεξεργασία στο photoshop.</li> <li>- Συζητήστε γνωστά παραδείγματα εικόνων που έχουν υποστεί τροποποίηση (ρετουσάρισμα):</li> <li>- Κέντρο Ντοκιμαντέρ του Μπρονξ για αλλοιωμένες εικόνες.</li> <li>- Οργάνωση μαθήματος για την επαλήθευση φωτογραφιών (Stanford).</li> </ul>	<p>Διαζώσης.</p>	<p>1 ώρα και 10 λεπτά</p>
<p>Συνάντηση 4</p>	<p>Να είναι σε θέση να διαχειριστούν τις διαταραχές της παραπληροφόρησης: Fake news ή κακόβουλη πληροφόρηση.</p>	<p>«Από τις Φήμες στα Fake news»</p>	<p>Εκμάθηση των τρόπων <b>διάψευσης των fake news</b>.</p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Ομαδική συζήτηση: <b>Τι είναι οι φήμες;</b></li> <li>2. <b>Μοιραστείτε παραδείγματα</b> από fake news αναφορικά με τη μετανάστευση ή τον πόλεμο στην Ουκρανία ή άλλο θέμα. <b>Δείξτε τους πώς να τα διαψεύδουν.</b></li> <li>3. Συνοψίστε: <b>Μπορούμε να εμπιστευτούμε ό,τι βλέπουμε στο διαδίκτυο;</b> Γλωσσάρι και τρόποι ταυτοποίησης της παραπληροφόρησης (βίντεο και δημοσιογραφικό γλωσσάρι).</li> <li>4. Συμπερασματικά: ο ατομικός ρόλος του καθένα μας ως παραγωγού πληροφοριών και υποκειμένου</li> </ol>	<p>Προβολή με οπτικοποιημένα σενάρια (προαιρετικό) και βίντεο:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Βίντεο με οικόσιτους ιπποπόταμους (ή το βίντεο με τα Άλογα από την Εκπαίδευση Εκπαιδευτών)</li> <li>- Βίντεο των 4 κανόνων για τον έλεγχο μιας πληροφορίας: είναι ψευδής ή αληθής;</li> <li>- Δημοσιογραφικό γλωσσάρι για τις διαταραχές της πληροφορίας.</li> </ul>	<p>Διαζώσης</p>	<p>55 λεπτά</p>

**Πρόγραμμα για την εκπαίδευση Εκπαιδευτών στα Μέσα, ο ρόλος τους και η εκφραστικής τους αξία για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα**

				διάδοσης πληροφορίας, με την απαίτηση για μια καλύτερη κάλυψη της επικαιρότητας από τους παραγωγούς ειδήσεων και την κρατική πολιτική.			
Session 5	Να είναι σε θέση να διαχειριστούν τις <b>διαταραχές της παραπληροφόρησης</b> : πώς να διαχειριστείτε την <b>προπαγάνδα</b> .	Διάψευση προπαγάνδας.	Εκμάθηση του τρόπου <b>αναγνώρισης της προπαγάνδας</b> .	<p>Αφού παρουσιάσετε <b>τι είναι προπαγάνδα</b> (βλ. επόμενη στήλη), χωρίστε τους συμμετέχοντες σε 2 ομάδες. Κάθε ομάδα επιλέγει ένα παράδειγμα προπαγάνδας και το παρουσιάζει στις υπόλοιπες ομάδες, δίνοντας έμφαση στο ακόλουθο σενάριο:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• <b>Μήνυμα</b></li> <li>• <b>Τεχνική που χρησιμοποιείται</b>: σύμβολα, ρητορική στρατηγική, ενεργοποίηση δυνατών συναισθημάτων.</li> <li>• <b>Μέσα για την επικοινωνία και τη δομή</b>: πώς το μήνυμα φτάνει στο κοινό και τι μορφή παίρνει;</li> <li>• <b>Περιβάλλον</b>: πού, πότε και πόσοι άνθρωποι έλαβαν το μήνυμα;</li> <li>• <b>Λήψη από το κοινό</b>: πόσοι άνθρωποι σκέφτονται και νιώθουν συγκεκριμένα</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- <a href="#">Παρουσίαση: Τι είναι προπαγάνδα</a>;</li> <li>- Πρόσβαση στο ίντερνετ</li> <li>- Η/Υ ή/και κινητά.</li> <li>- Πίνακες διαγραμμάτων.</li> <li>- Προτζέκτορας.</li> </ul>	Διαζώσης, ομαδικά.	30 λεπτά

**Πρόγραμμα για την εκπαίδευση Εκπαιδευτών στα Μέσα, ο ρόλος τους και η εκφραστικής τους αξία για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα**

				συναισθήματα αναφορικά με το μήνυμα και πόσο ελεύθεροι είναι να το αποδεχτούν ή να το απορρίψουν;			
--	--	--	--	---	--	--	--

# Παράθεμα 1.

Τα τεστ πριν και μετά την εκπαίδευση είναι εξαιρετικά χρήσιμα: σας επιτρέπουν να παρακολουθήσετε πώς οι συμμετέχοντες καλλιεργούν τις δεξιότητές τους στον Εγγραμματισμό στα Μέσα και θα σας προσφέρουν σχόλια ανατροφοδότησης για την επιμόρφωσή που υλοποιήσατε.

Τα τεστ έχουν παρόμοιες ερωτήσεις ώστε να σας επιτρέψουν να συγκρίνετε τις απαντήσεις των συμμετεχόντων πριν και μετά την εκπαίδευση. Υπάρχει μόνο μία διαφορά: στα τεστ μετά την εκπαίδευση, θα προσθέσετε ερωτήσεις σχετικές με αυτήν.

Τα τεστ πριν την εκπαίδευση συμπληρώνονται από όλους τους συμμετέχοντες πριν ξεκινήσει η εκπαίδευση Εγγραμματισμού στα Μέσα. Είτε εξ αποστάσεως πριν την έναρξη των συναντήσεων, είτε αφιερώνοντας 10 λεπτά κατά την πρώτη συνάντηση. Αντίστοιχα για το τεστ μετά, θα πρέπει να αφιερώσετε 10 λεπτά στο τέλος της εκπαίδευσης ή θα τους το στείλετε με email και θα δώσετε ένα (μικρό) χρονικό περιθώριο..

Προσαρμόστε τις παρακάτω ερωτήσεις ανάλογα με ποια θέματα θα επιλέξετε να ασχοληθείτε και μη διστάσετε να χρησιμοποιήσετε τις φόρμες της Google: Θα είναι πιο εύκολο για εσάς να συλλέξετε και να αναλύσετε τις απαντήσεις.

## Προκαταρκτικό τεστ για συμμετέχοντες

**Ερώτηση 1. Πιστεύετε πως έχετε τις δεξιότητες να ελέγξετε αν μια είδηση είναι έγκυρη/αξιόπιστη; Βαθμολογήστε επιλέγοντας από το 1 ως το 5, όπου 1 «δεν νιώθω έτοιμος» και 5 «Νιώθω πολύ καλά προετοιμασμένος».**

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5

**Ερώτηση 2. Όταν επαληθεύετε πληροφορίες, ποια βήματα ακολουθείτε; Παρακαλώ, περιγράψτε τα βασικά βήματα.**

**Ερώτηση 3. Ποιος είναι ο ορισμός της «πληροφορίας»;**

**Ερώτηση 4. Μπορείτε να δημιουργήσετε ένα βίντεο; Βαθμολογήστε επιλέγοντας από το 1 ως το 5, όπου 1 («Είμαι πολύ ικανός/ή» και 5 «Δεν μπορώ καθόλου».**

- 1
- 2
- 3

**Πρόγραμμα για την εκπαίδευση Εκπαιδευτών στα Μέσα, ο ρόλος τους και η εκφραστικής τους αξία για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα**



- 4
- 5

**Ερώτηση 5. Μπορείτε να ορίσετε, επιγραμματικά (1, 2, 3...), 4-5 βήματα τα οποία θα ακολουθούσατε για να δημιουργήσετε το βίντεο μιας εκδήλωσης;**

**Ερώτηση 6. Μπορείτε να ορίσετε τι είναι η ευρυγώνια λήψη/ wide shot;**

- Μια λήψη η οποία κατά κανόνα προβάλλει ολόκληρο το αντικείμενο ή την ανθρώπινη φιγούρα και συνήθως έχει σκοπό να το τοποθετήσει σε κάποια συνάφεια με το περιβάλλον του.
- Μια λήψη με διάρκεια πολύ μεγαλύτερη από τη συνηθισμένη ταχύτητα του μοντάζ είτε της ίδιας της ταινίας είτε ταινιών γενικότερα.
- Μια φωτογραφία ή εικόνα ταινίας τραβηγμένη από κοντινή απόσταση και η οποία προβάλλει το θέμα σε μεγάλη κλίμακα.

**Ερώτηση 7. Τι είναι το οπτικοποιημένο σενάριο (storyboard);**

- Ένας πίνακας φτιαγμένος από εικόνες απαραίτητες για τον παραγωγό ενός βίντεο ώστε να εκτιμήσει κόστη και συννεργείο.
- Μια σειρά από πλαίσια τα οποία σκιαγραφούν τη σειρά των γεγονότων μιας ταινίας/ενός βίντεο/μιας θεατρικής αναπαράστασης κτλ.
- Ένα σύνολο από σκίτσα καλλιτεχνών για βιβλία κόμικ..

**Ερώτηση 8. Πώς θα ορίζατε τις διαταραχές της πληροφορίας;**

**Ερώτηση 9. Σε ποιά πεδία μπορεί να συναντήσει κανείς προπαγάνδα; Μπορείτε να επιλέξετε όσες απαντήσεις κρίνετε απαραίτητες.**

- Πολιτική
- ΜΜΕ
- Παιδεία
- Διαφήμιση
- Ψυχαγωγία
- Ομάδες υπεράσπισης
- Άλλο
- Κανένα από τα παραπάνω

**Ερώτηση 10. Πώς μπορεί κάποιος να αξιολογήσει την εγκυρότητα μιας πληροφορίας κοινοποιημένης από χρήστες του ίντερνετ; Μπορείτε να επιλέξετε όσες απαντήσεις κρίνετε απαραίτητες.**

- Αν η πληροφορία κοινοποιηθεί μαζί με συνοδευτικό κείμενο ή φωτογραφία που να αντιστοιχεί στη θεματική της.
- Αν υπάρχει ξεκάθαρη και αξιόπιστη πηγή.
- Αν ο χρήστης που την κοινοποιεί έχει μεγάλο κοινό.

**Ερώτηση 11. Γιατί γεννήθηκαν τα fake news; Μπορείτε να επιλέξετε όσες απαντήσεις κρίνετε απαραίτητες.**

- Για να αυξηθεί το κοινό
- Για πολιτικούς λόγους
- Για να επηρεάσουν τους ανθρώπους
- Για περισσότερο χρήμα
- Ως αστείο

**Πρόγραμμα για την εκπαίδευση Εκπαιδευτών στα Μέσα, ο ρόλος τους και η εκφραστικής τους αξία για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα**

**Ερώτηση 12. Νιώθετε προετοιμασμένοι για να αντιμετωπίσετε στερεότυπα όταν αυτά διαδίδονται από τα μέσα μαζικής επικοινωνίας; (Κλίμακα από το 1 ως το 5, όπου 1 «Δεν νιώθω έτοιμος/η» και 5 «Νιώθω καλά προετοιμασμένος/η»)**

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5

**Ερώτηση 13. Τι από τα παρακάτω μπορεί να ορίσει ένα στερεότυπο; (Μπορείτε να επιλέξετε όσες απαντήσεις κρίνετε απαραίτητες).**

- Διαχωρισμός ανθρώπων σε ομάδες
- Αναγνώριση ενός χαρακτηριστικού το οποίο είναι κοινό μεταξύ τέτοιων ομάδων ανθρώπων-συνήθως βασισμένο σε ικασίες.
- Γενικοποίηση ενός χαρακτηριστικού και επέκτασή του σε μια ολόκληρη ομάδα, με τη συνέπεια των διακρίσεων σε βάρος αυτής της ομάδας.
- Η άρνηση του στερεότυπου
- Διακρίσεις ως αποτέλεσμα στερεοτύπων

**Ερώτηση 14. Τι κάνετε όταν αντιλαμβάνεστε ρητορική μίσους στα κοινωνικά δίκτυα;**

**Ερώτηση 15. Τι είναι ΓΚΠΔ (GDPR);**

**Ερώτηση 16. Τι λαμβάνουμε υπόψη όταν επιτρέπουμε σε κάποιον τρίτο να χρησιμοποιήσει τα προσωπικά μας δεδομένα; (Μπορείτε να επιλέξετε όσες απαντήσεις κρίνετε απαραίτητες).**

- Αν υπάρχουν αποδοχές/δώρο;
- Αν η διαχείριση των προσωπικών δεδομένων είναι νόμιμη και δίκαιη
- Αν υπάρχει διαφάνεια αναφορικά με τη συλλογή, τη χρήση και τη διαχείριση των προσωπικών δεδομένων

## **Τεστ για συμμετέχοντες μετά την ολοκλήρωση της εκπαίδευσης**

**Ερώτηση 1. Πιστεύετε πως έχετε τις δεξιότητες να ελέγξετε αν μια είδηση είναι έγκυρη/αξιόπιστη; Βαθμολογήστε επιλέγοντας από το 1 ως το 5, όπου 1 «δεν νιώθω έτοιμος» και 5 «Νιώθω πολύ καλά προετοιμασμένος».**

- 1
- 2

**Πρόγραμμα για την εκπαίδευση Εκπαιδευτών στα Μέσα, ο ρόλος τους και η εκφραστικής τους αξία για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα**



- 3
- 4
- 5

**Ερώτηση 2. Όταν επαληθεύετε πληροφορίες, ποια βήματα ακολουθείτε; Παρακαλώ, περιγράψτε τα βασικά βήματα.**

**Ερώτηση 3. Ποιος είναι ο ορισμός της «πληροφορίας»;**

**Ερώτηση 4. Μπορείτε να δημιουργήσετε ένα βίντεο; Βαθμολογήστε επιλέγοντας από το 1 ως το 5, όπου 1 («Είμαι πολύ ικανός/ή» και 5 «Δεν μπορώ καθόλου».**

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5

**Ερώτηση 5. Μπορείτε να ορίσετε, επιγραμματικά (1, 2, 3...), 4-5 βήματα τα οποία θα ακολουθούσατε για να δημιουργήσετε το βίντεο μιας εκδήλωσης;**

**Ερώτηση 6. Μπορείτε να ορίσετε τι είναι η ευρυγώνια λήψη (wide shot);**

- Μια λήψη η οποία κατά κανόνα προβάλλει ολόκληρο το αντικείμενο ή την ανθρώπινη φιγούρα και συνήθως έχει σκοπό να το τοποθετήσει σε κάποια συνάφεια με το περιβάλλον του.
- Μια λήψη με διάρκεια πολύ μεγαλύτερη από τη συνηθισμένη ταχύτητα του μοντάζ είτε της ίδιας της ταινίας είτε ταινιών γενικότερα.
- Μια φωτογραφία ή εικόνα ταινίας τραβηγμένη από κοντινή απόσταση και η οποία προβάλλει το θέμα σε μεγάλη κλίμακα.

**Ερώτηση 7. Τι είναι οπτικοποιημένο σενάριο; (storyboard);**

- Ένας πίνακας φτιαγμένος από εικόνες απαραίτητες για τον παραγωγό ενός βίντεο ώστε να εκτιμήσει κόστη και συνεργείο.
- Μια σειρά από πλαίσια τα οποία σκιαγραφούν τη σειρά των γεγονότων μιας ταινίας/ενός βίντεο/μια θεατρική αναπαράσταση κτλ.
- Ένα σύνολο από σκίτσα καλλιτεχνών για βιβλία κόμικ..

**Ερώτηση 8. Πώς θα ορίζατε τις διαταραχές της πληροφορίας;**

**Ερώτηση 9. Σε ποιά πεδία μπορεί να συναντήσει κανείς προπαγάνδα; Μπορείτε να επιλέξετε όσες απαντήσεις κρίνετε απαραίτητες.**

**Πρόγραμμα για την εκπαίδευση Εκπαιδευτών στα Μέσα, ο ρόλος τους και η εκφραστικής τους αξία για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα**



- Πολιτική
- ΜΜΕ
- Παιδεία
- Διαφήμιση
- Ψυχαγωγία
- Ομάδες υπεράσπισης
- Άλλο
- Κανένα από τα παραπάνω

**Ερώτηση 10. Πώς μπορεί κάποιος να αξιολογήσει την εγκυρότητα μιας πληροφορίας κοινοποιημένης από χρήστες του ίντερνετ; Μπορείτε να επιλέξετε όσες απαντήσεις κρίνετε απαραίτητες.**

- Αν η πληροφορία κοινοποιηθεί μαζί με συνοδευτικό κείμενο ή φωτογραφία που να αντιστοιχεί στη θεματική της.
- Αν υπάρχει ξεκάθαρη και αξιόπιστη πηγή.
- Αν ο χρήστης που την κοινοποιεί έχει μεγάλο κοινό.

**Ερώτηση 11. Γιατί γεννήθηκαν τα fake news; Μπορείτε να επιλέξετε όσες απαντήσεις κρίνετε απαραίτητες.**

- Για να αυξηθεί το κοινό
- Για πολιτικούς λόγους
- Για να επηρεάσουν τους ανθρώπους
- Για περισσότερο χρήμα
- Ως αστείο

**Ερώτηση 12. Νιώθετε προετοιμασμένοι για να αντιμετωπίσετε στερεότυπα όταν αυτά διαδίδονται από τα μέσα μαζικής επικοινωνίας; (Κλίμακα από το 1 ως το 5, όπου 1 «Δεν νιώθω έτοιμος/η» και 5 «Νιώθω καλά προετοιμασμένος/η»)**

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5

**Πρόγραμμα για την εκπαίδευση Εκπαιδευτών στα Μέσα, ο ρόλος τους και η εκφραστικής τους αξία για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα**





**Ερώτηση 13. Τι από τα παρακάτω μπορεί να ορίσει ένα στερεότυπο; (Μπορείτε να επιλέξετε όσες απαντήσεις κρίνετε απαραίτητες).**

- Διαχωρισμός ανθρώπων σε ομάδες
- Αναγνώριση ενός χαρακτηριστικού το οποίο είναι κοινό μεταξύ τέτοιων ομάδων ανθρώπων-συνήθως βασισμένο σε ικασίες.
- Γενικοποίηση ενός χαρακτηριστικού και επέκτασή του σε μια ολόκληρη ομάδα, με τη συνέπεια των διακρίσεων σε βάρος αυτής της ομάδας.
- Ο αρνητισμός του στερεότυπου
- Διακρίσεις ως αποτέλεσμα στερεοτύπων

**Ερώτηση 14. Τι κάνετε όταν αντιλαμβάνεστε ρητορική μίσους στα κοινωνικά δίκτυα;**

**Ερώτηση 15. Τι είναι ΓΚΠΔ (GDPR);**

**Ερώτηση 16. Τι λαμβάνουμε υπόψη όταν επιτρέπουμε σε κάποιον τρίτο να χρησιμοποιήσει τα προσωπικά μας δεδομένα; (Μπορείτε να επιλέξετε όσες απαντήσεις κρίνετε απαραίτητες).**

- Αν υπάρχουν αποδοχές/δώρο;
- Αν η διαχείριση των προσωπικών δεδομένων είναι νόμιμη και δίκαιη
- Αν υπάρχει διαφάνεια αναφορικά με τη συλλογή, τη χρήση και τη διαχείριση των προσωπικών δεδομένων

**Ερώτηση 17. Θα προτείνατε την εκπαίδευση σε έναν συνάδελφό σας;**

- Ναι
- Όχι

**Ερώτηση 18. Πώς μπορεί να βελτιωθεί η εκπαίδευση;**

**Ερώτηση 19. Ποια είναι τα τρία πιο χρήσιμα πράγματα που μάθατε;**

**Ερώτηση 20. Τι άλλα θέματα πιστεύετε ότι αξίζουν περαιτέρω μελέτη;**

**Ερώτηση 21. Θα χρησιμοποιήσετε τις δεξιότητες που αναπτύξατε σε αυτήν την εκπαίδευση στο μέλλον; Ναι ή όχι;. Αν όχι, παρακαλώ εξηγήστε γιατί.**

**Πρόγραμμα για την εκπαίδευση Εκπαιδευτών στα Μέσα, ο ρόλος τους και η εκφραστικής τους αξία για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα**



**Ερώτηση 22. Σκοπεύετε να εφαρμόσετε τις δραστηριότητες Εγγραμμτισμού στα Μέσα με το κοινό-στόχο σας;**

- Ναι
- Όχι

**Ερώτηση 23. Πιστεύετε ότι η εκπαίδευση σας προσέφερε αρκετά εργαλεία για να παραδώσετε μαθήματα Εγγραμμτισμού στα Μέσα στο κοινό-στόχο σας;**



# Γλωσσάρι

**Η έννοια του δημιουργού:** η πηγή ή η αιτία όλων, είτε πρόκειται για μια πληροφορία είτε για ένα απλό μήνυμα είτε για ένα βιβλίο.

Η ιδιοκτησία Πνευματικών δικαιωμάτων παρέχει στον κάτοχο το αποκλειστικό δικαίωμα χρήσης και αναπαραγωγής ενός έργου.

Οι άδειες Creative Commons είναι ένας τρόπος να ρυθμιστούν διαφορετικά επίπεδα πνευματικών δικαιωμάτων, επιτρέποντας την κοινοποίηση, την αναπαραγωγή ή τη χρήση των πληροφοριών, με την προϋπόθεση γίνεται αναφορά στον δημιουργό. Προκύπτουν πολλά προβλήματα όταν δεν ακολουθούνται οι κανόνες: οι άδειες Creative Commons δεν επιτρέπουν τα πάντα γύρω από τις δημιουργίες, για παράδειγμα δημοσιογράφοι ή influencers μπορεί να αντιμετωπίσουν νομικά προβλήματα όταν χρησιμοποιούν φωτογραφίες ανθρώπων που έχουν δώσει την άδειά τους και επιτρέπουν με άδειες Creative Commons για φωτογραφίες, αλλά δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν για να εικονογραφήσουν ειδήσεις/δημοσιεύσεις οι οποίες έχουν αρνητικό πρόσημο (π.χ. εγκλήματα).

**Επικοινωνία:** η ανταλλαγή απόψεων ή πληροφοριών, μηνύματων, συναισθημάτων, κτλ., μεταξύ δύο ή περισσότερων ανθρώπων χρησιμοποιώντας λεκτικά, γραπτά ή μη-λεκτικά μέσα (με σύμβολα). Ο σκοπός αυτής της διαδικασίας είναι να φτάσουμε σε μια αμοιβαία κατανόηση. Θεμελιώνεται πάνω σε 4 βασικά στοιχεία:

- **Μήνυμα:** το ίδιο το περιεχόμενο ή η πληροφορία η οποία επικοινωνείται.
- **Πηγή/Πομπός:** αυτός που στέλνει το μήνυμα ή την πληροφορία σε ένα άλλο πρόσωπο.
- **Μέσο/Κανάλι:** ένα σύστημα/ μέσο διάδοσης πληροφορίας ή μηνυμάτων μεταξύ του πομπού και του δέκτη.
- **Δέκτης:** αυτός που δέχεται τα μηνύματα ή τις πληροφορίες που μεταδίδονται από τον πομπό.

**Μεροληπτική επιβεβαίωση:** είναι αυτό που μερικές φορές αναφέρεται ως ευσεβής πόθος. Είναι ένα είδος λάθους που προκύπτει στη σκέψη όταν δίνεται προτεραιότητα σε μια πληροφορία που επιβεβαιώνει μια προϋπάρχουσα πεποίθηση.

**Υβριδικά είδη μέσων επικοινωνίας:** μικτοί τύποι πληροφορίας, συνήθως για την προώθηση σκοπιμοτήτων με πολιτικές, διαφημιστικές ή άλλες προθέσεις. Για παράδειγμα, ρεπορτάζ με έμμεσες διαφημίσεις για την πώληση προϊόντων, τοποθέτηση προϊόντων σε σειρές, δημοφιλείς τάσεις που χρησιμοποιούν μηχανισμούς

**Πρόγραμμα για την εκπαίδευση Εκπαιδευτών στα Μέσα, ο ρόλος τους και η εκφραστικής τους αξία για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα**

αφήγησης και φαντασίας για να δημιουργήσουν ιστορίες ζωής και αληθινούς χαρακτήρες, χωρίς να εστιάζουν άμεσα στα προϊόντα αλλά αποκαλύπτοντάς τα μόνο στο τέλος, ή άρθρα που κάνουν χρήση συγκεκριμένης γλώσσας για να περάσουν μηνύματα ως πληροφορίες/γεγονότα.

**“Φούσκες” πληροφορίας/ διαδικτύου:** η σφαίρα πληροφορησης στην οποία ένα άτομο έχει πρόσβαση μία δεδομένη στιγμή. Περιλαμβάνει πληροφορίες στις οποίες μπορεί να έχει πρόσβαση μέσω ποικίλων πηγών (ίντερνετ, κοινωνικά δίκτυα, τύπος, ράδιο κλπ). Επίσης είναι το περιβάλλον στο οποίο η έκθεση κάποιου στα νέα, την ψυχαγωγία, τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης κτλ. αντιπροσωπεύει μόνο μία ιδεολογική ή πολιτιστική θεώρηση και αποκλείει ή παρερμηνεύει άλλες οπτικές γωνίες.

### **Διαταραχή πληροφορίας ή «Αλλοίωση της πληροφορίας» (από το Συμβούλιο της Ευρώπης):**

- **Κακή πληροφόρηση:** όταν διαδίδονται ψευδείς πληροφορίες, αλλά χωρίς κακή πρόθεση. Λόγου χάρη: λάθος ημερομηνίες ή μη επικαιροποιημένες πληροφορίες, κακή ή κακώς μεταφρασμένη δημοσιογραφία, παλιές φωτογραφίες χωρίς ταυτοποίηση, χιούμορ που μεταφράζεται ως πραγματική πληροφορία.
- **Σκόπιμη παραπληροφόρηση:** όταν παράγονται και διαδίδονται ψευδείς πληροφορίες με σκοπό να προκαλέσουν κακό. Λόγου χάρη, χειραγωγημένο περιεχόμενο, ψευδές συγκείμενο, φήμες και κουτσομπολιά με πολιτική σκοπιμότητα, θεωρίες συνωμοσίας, κτλ.
- **Παραπληροφόρηση:** όταν διαδίδονται ψήγματα αληθινών πληροφοριών, συχνά αναμειγμένα με ψευδείς πληροφορίες, για να προκαλέσουν κακό, συνήθως μεταφέροντας στη δημόσια σφαίρα πληροφορίες που προορίζονταν να παραμείνουν μυστικές, λ.χ. προσωπικές πληροφορίες για τη ζωή κάποιου που διαδίδονται δημοσίως για να προκαλέσουν κακό. Συμπεριλαμβάνεται εδώ και η ρητορική του μίσους.

Βλ. επίσης [Δημοσιογραφικό γλωσσάρι για τις διαταραχές πληροφορίας](#)

**Αποδίδοντας νόημα:** η διαδικασία κατά την οποία οι άνθρωποι ερμηνεύουν καταστάσεις, γεγονότα, αντικείμενα, ή θεματικές, υπό το φως ήδη κεκτημένης γνώσης και εμπειρίας.

**Μέσα / Οικοσύστημα υβριδικών μέσων επικοινωνίας.** Εμπνευσμένος από τον Marshall McLuhan (Καναδό καθηγητή τον οποίο είχε προβληματίσει στη δεκαετία του 1950 η κουλτούρα των ΜΜΕ) ο Neil Postman<sup>1</sup> επικοινωνώρησε αυτήν την ιδέα της σύγχρονης «οικολογίας των Μέσων» στην οποία ζούμε. Τα ΜΜΕ είναι σήμερα, με την

---

<sup>1</sup> [Media Ecology: Communication as a Context, Nell Postman](#)

**Πρόγραμμα για την εκπαίδευση Εκπαιδευτών στα Μέσα, ο ρόλος τους και η εκφραστικής τους αξία για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα**

Τεχνητή Νοημοσύνη και τα κοινωνικά δίκτυα να διαμορφώνουν τον τρόπο που επικοινωνούμε και τις αντιλήψεις μας για τον κόσμο, ένα κράμα όλων των ειδών και καναλιών των ΜΜΕ κάθε είδους όπως η τηλεόραση, ο Τύπος και το ραδιόφωνο, το διαδίκτυο. Αυτά είναι τα νέα υβριδικά μέσα επικοινωνίας, ένα οικοσύστημα μέσα στο οποίο έχουμε βυθιστεί.

### **Είδη Μέσων:**

- **Δημοσιογραφία:** ρεπορτάζ και εννοιολογικό πλαίσιο των δεδομένων συγκεκριμένων γεγονότων (κοινωνικά, πολιτικά, οικονομικά, πολιτιστικά, κτλ.) και νέες πληροφορίες ή δεδομένα.
- **Άρθρο/ εκπομπή γνώμης:** ανάλυση και οπτική των γεγονότων άλλων πληροφοριών και δεδομένων από σχολιαστές σύμφωνα με την προσωπική τους θεώρηση.
- **Διαφήμιση και προώθηση:** περιεχόμενο επικοινωνίας (όπως μηνύματα, φωτογραφίες, βίντεο και άλλα μηνύματα) θεμελιωμένο πάνω στην ανάγκη να εξυπηρετήσει συγκεκριμένες σκοπιμότητες, είτε αυτές είναι πολιτικές, είτε διαφήμισης είτε κάτι άλλο (λ.χ. προώθηση ενός συγκεκριμένου πολιτικού υποψηφίου ή τη μάρκα ενός νέου σαπουνιού).

**Βιομηχανία των Μέσων.** Η επαγγελματική παραγωγή οπτικοακουστικών προϊόντων όπως ταινίες, διαφημιστικά, ακουστικά και οπτικά μηνύματα για την τηλεόραση, το ραδιόφωνο και όλες τις μορφές διαδικτυακής επικοινωνίας.

**Πληροφορία των Μέσων και Εγγραμματισμός στα Μέσα.** Σύμφωνα με την UNESCO, «Ο Εγγραμματισμός στα Μέσα είναι ένα αλληλένδετο σύνολο γνώσεων που βοηθούν τον άνθρωπο να μεγιστοποιήσει τα πλεονεκτήματα και να ελαχιστοποιήσει το κακό στη νέα πληροφορία, σε ψηφιακά και επικοινωνιακά τοπία. Ο

Εγγραμματισμός στα Μέσα αφορά γνώσεις που δίνουν την επιλογή στα άτομα να εμπλακούν κριτικά και ουσιαστικά με την πληροφορία, άλλες μορφές περιεχομένου, τους θεσμούς που διευκολύνουν την πληροφορία και ποικίλους τύπους περιεχομένου, καθώς και τη χρήση με κριτική σκέψη των ψηφιακών τεχνολογιών. Οι δεξιότητες σε αυτά τα πεδία είναι απαραίτητες για όλους τους πολίτες ανεξαρτήτως ηλικίας ή υπόβαθρου».<sup>2</sup>

**Οπτική γωνία:** Η θέση του αφηγητή σε σχέση με την ιστορία που αφηγείται ή η θέση από την οποία κάποιος ή κάτι γίνεται αντικείμενο παρατήρησης. Έτσι, στην παραγωγή Μέσων, ταυτίζεται τόσο με τη θέση της κάμερας σε σχέση με το υποκείμενο κάθε λήψης όσο και με τη γενικότερη στάση του αφηγητή.

---

<sup>2</sup> [About Media and Information Literacy, UNESCO](#)

**Παραγωγός-Καταναλωτής:** Ένα άτομο που συνδυάζει τους οικονομικούς ρόλους του παραγωγού και του καταναλωτή. Στην περίπτωση των μέσων επικοινωνίας, υποδηλώνει το άτομο το οποίο δεν είναι παθητικό αλλά επωμίζεται τη δύναμή του να παράγει μηνύματα και να επηρεάζει το κοινό.

**Σημειωτική των εικόνων:** η άμεση πολιτισμική σημασία αυτού που βλέπουμε σε μία εικόνα, λαμβάνοντας υπόψη τις γωνίες της κάμερας, το φως κτλ.). Συνεκδοχή - η σημασία που μεταδίδει η εικόνα, τι υπονοείται από την εικόνα.



Το Team Up! - Μέσα για την Εκπαίδευση Ενηλίκων υλοποιείται  
από



**FORMA.Azione**



**karpos**

